

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna

Lausuntopyyntö 27.1.2026 dnro 170/03.04.04.04.10/2026

Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle kunnallisvalitukseen Laukaan kunnanhallituksen päätöksestä 15.12.2025 § 324, jolla ratkaistiin valittajan oikaisuvaatimus koskien kunnanhallituksen aiempaa päätöstä 17.11.2025 § 280 Metsäliitto Osuuskunnan omistusosuuksien ostamisesta Kuusaankoskesta

Lausunnon antaja Laukaan kunnanhallitus

Valittaja Arto Åkerman

Selostus asiasta

Laukaan Kunnanhallitus on päätöksellään 17.11.2025 § 280 päättänyt, että Laukaan kunta ostaa 120 000 eurolla tietyt omistusosuudet Kuusaankoskeen kohdistuvista vesialueista ja vähäiset maa-alueet. Kokouksessa asiasta käydyn keskustelun kuluessa Arto Åkerman teki kannatetun vastaesityksen. Vastaesitys oli, että esitys suosii tiettyjä yrittäjiä ja tulee sen mukaan hylätä. Äänoksen tuloksena 9-2, kunnanjohtajan pohjaesitys hyväksyttiin. Arto Åkerman ei jättänyt päätöksestä eriävää mielipidettä.

Arto Åkerman lähetti kunnan kirjaamoon 28.11.2025 oikaisuvaatimuskirjeen, jossa vaadittiin, että kunnanhallituksen 17.11.2025 § 280 tekemä päätös kumotaan. Kunnanhallitus käsitteli oikaisuvaatimuksen kokouksessaan 15.12.2025 § 324. Tällöin kunnanhallitus päätti, että se ottaa Arto Åkermanin tekemän oikaisuvaatimuksen käsittelyyn, koska Åkerman on kunnan jäsen ja hän oli tehnyt oikaisuvaatimuksen määräajassa. Kunnanhallitus hyväksyi pykälän selostuksen mukaisesti vastineet oikaisuvaatimuksessa esitettyihin väitteisiin ja hylkäsi niiden perusteella Arto Åkermanin tekemän oikaisuvaatimuksen.

Arto Åkerman on tehnyt kunnanhallituksen 15.12.2025 § 324 tekemästä oikaisuvaatimuksen käsittelystä 13.1.2026 päivätyn kunnallisvalituksen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ja hallinto-oikeus pyytää kunnan vastinetta tehdyille valitukselle.

Valittajan vaatimukset

Arto Åkerman esittää kunnallisvalituksessaan, että kunnanhallituksen päätös 15.12.2025 § 324 on syntynyt lainvastaisesti ja virheellisessä järjestyksessä. Hänen mukaansa pöytäkirja on virheellinen ja että hänet jäädettiin asian käsittelystä lainvastaisesti ja että asian käsittelyssä olisi sovellettu ns. toisen asteen jääviyttä.

Valittaja katsoo myös, että kunnanhallitus olisi oikaisuvaatimusta käsitellessään ottanut kantaa

ainoastaan yleisellä tasolla hänen esittämänsä väitteeseen, että kunnan taloudenpito olisi holtitonta, vaikka hän oli oikaisuvaatimuksessaan maininnut Hirviareenan.

Valittajan mukaan kunnanhallituksen oikaisuvaatimuksessa tekemässä päätöksessä jätettiin vastaamatta myös hallintosääntöön liittyvään kohtaan §22 mom. 3 sekä kuntalain kohtiin § 126-128 ja 130-132.

Valittajan mukaan alkuperäinen koskiosuuksien ostopäätös tuotiin kunnanhallituksen päätettäväksi ilman, että asiaa olisi esitelty etukäteen ennen kokousta. Hän kertoo valituksessaan joutuneensa itse pyytämään arviokirjaa ostettavasta kohteesta. Lisäksi valittaja arvioi ostopäätöksen tarkoituksenmukaisuutta tilanteessa, jossa kunta joutuu tekemään runsaasti säästötoimia sekä epäilee, että kauppaa olisi etukäteen valmisteltu ja että asiassa olisi toimittu myyjätahon eduksi.

Valittajan mukaan päätöksenteossa ei olisi toimittu hallintosäännön mukaisesti ja kokee sen luottamushenkilötoiminnan vähättelyksi.

Laukaan kunnan vaatimus

Laukaan kunta vaatii, että Åkermanin kunnallisvalitus hylätään kokonaisuudessaan perusteettomana.

Laukaan kunnan lausunto

Valittaja on Laukaan kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsen sekä kunnan asukas sekä aiemmin tekemäänsä oikaisuvaatimusta koskevasta päätöksestä valittaessaan asianosainen. Kunta toteaa, että valittajalla on asiassa kuntalain mukainen valitusoikeus ja että valitus on tehty määräajassa.

Valittaja on katsonut, että hänet olisi jäävätkin kunnanhallituksen kokouksessa 15.12.2025 lainvastaisesti ja että kyse olisi ollut niin sanotusta toisen asteen jääviydestä, jota ei sovelleta kunnallishallinnossa. Koska käsiteltävänä ollut asia koski valittajan tekemän oikaisuvaatimuksen käsittelyä, oli oikaisuvaatimuksen tekijä asiassa asianosainen. Esteellisyys arvioitiin kunnanhallituksen kokouksessa keskustelussa hallintolain 28 §:n perusteella käsiteltävän asian yhteydessä. Käydyssä keskustelun perusteella Åkerman poistui asian käsittelyn ajaksi kokoustilasta, eli kunnanhallitus ei tehnyt päätöstä hänen jääväämisestään. Kokouksen kulku eli tieto siitä, että Åkerman jääväsi itsensä, on merkitty pöytäkirjaan, joka on tarkastettu ja hyväksytty. Pöytäkirja on virallinen asiakirja, eikä valittajan jälkikäteen näkemys tapahtumien kulusta anna aihetta arvioida tilannetta toisin.

Esteellisyyden osalta käydyssä keskustelussa kyse ei siis ollut toisen asteen jääviydestä, vaan asianosaisjääviydestä. Kyseisessä pykälässä käsiteltiin Åkermanin aiempaan päätökseen tekemää oikaisuvaatimusta, joten hän oli oman oikaisuvaatimuksensa käsittelyssä ja siitä päätettäessä asianomaisena esteellinen osallistumaan sen käsittelyyn.

Valittaja on esittänyt, että asian valmistelu olisi ollut puutteellista ja että kaikkia asiakirjoja ei olisi ollut pöytäkirjan liitteenä. Kunta toteaa, että päätöksenteon kannalta riittävä selvitys on ollut kunnanhallituksen ja asian valmistelleiden viranhaltijoiden käytettävissä. Valmistelijat esittelivät asian kunnanhallituksen kokouksessa esittelyasioissa ja vastasivat asiaa koskeviin kunnanhallituksen jäsenten kysymyksiin. Hallintomenettelyssä ei edellytetä, että kaikki valmisteluaineisto liitetään pöytäkirjaan. Valmistelun ja

esittelyn ajankohta tai laajuus ei määritä päätöksen laillisuutta, vaan valmistelun tulee olla riittävää niin, että päätöksentekijät pystyvät sen perusteella muodostamaan päätettävästä asiasta perustellun ja hallinnollisesti oikeellisen päätöksen. Kunnanhallituksen kokouksessa ollessaan mukana päättämässä asiasta, valittaja tai kukaan muukaan hallituksen jäsen ei esittänyt asian palauttamista valmisteluun tai jättämistä pöydälle lisäselvitysten saamiseksi. Sen sijaan valittaja teki saman valmistelun ja esittelyn pohjalta vastaesityksen, jonka mukaan ”Esitys suosii tiettyjä yrittäjiä ja tulee sen mukaan hylätä” eli hän olisi ollut saman, jälkikäteen puutteelliseksi esittämänsä valmistelun perusteella ollut valmis hylkäämään esittelijän pohjaesityksen.

Valittajan hallinto-oikeudelle liittämissä materiaaleissa ei myöskään ole sellaisia asiakirjoja, joita ei olisi ollut käytettävissä kunnanhallituksella päätöksenteon yhteydessä. Esimerkiksi arviokirja ja valittajan PowerPoint-esitykseksi uudelleen nimeämä Kiinteistötietoja Kuusaankoski Laukaa -tiedosto ovat lähteneet kunnanhallituksen jäsenille esityslistan oheismateriaalina ja ovat olleet tutustuttavissa kunnan sähköisessä kokousjärjestelmässä. Oheismateriaaleja ei liitetä Laukaan kunnan toimielinten pöytäkirjaan.

Valittaja on viitannut Laukaan kunnan hallintosäännön 22 §:n 3 momenttiin sekä kuntalain 126-128 ja 130-132 pykäliin.

Laukaan kunnan voimassaolevan hallintosäännön 22 § koskee kunnan johtoryhmiä, joten kyseisen pykälän yhteyttä valituksessa esiin tuotuun asiaan on vaikea nähdä. Kunta tulkitsee kuitenkin valittajan tarkoittavan aiemman vuoden 2022 hallintosäännön pykälän 22 mom. 3, joka nykyisessä hallintosäännössä on § 27 3 mom. Kyseisen hallintosäännön määräyksen mukaan kunnanhallitus vastaa maankäytön suunnittelusta, maapolitiikan hoidosta sekä maa- ja metsäomaisuudesta. Toimintaa ohjaavat mm. valtuuston hyväksymä kaavoitusohjelma, maankäytön rakennemalli, maapoliittinen ohjelma ja metsäohjelma sekä lainsäädäntö. Kunta toteaa, että alkuperäisessä ostopäätöksessä on asian esittelytekstissä tuotu esiin, että kaupan toteutuminen siirtää Kuusaankosken alueen pääosin julkiseen omistukseen, mikä turvaa sen pitkäjänteisen ja kestävä käytön kuntalaisten, matkailun ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Kunnan omistukseen siirtyminen mahdollistaa myös alueen kehittämisen osana laajempaa luontomatkailun ja virkistyskäytön kokonaisuutta. Lisäksi esittelytekstissä on arvioitu ostopäätöksen vaikutukset sekä tuotu esiin alueen käyttöä ohjaava kaavoituksen suunnittelutilanne. Kunnanhallitus katsoo toimineensa myös alkuperäisen ostopäätöksen osalta kunnan hallintosäännön kirjauksen mukaisesti.

Kuntalain pykälät 126-128 käsittelevät kunnan toimintaa kilpailluilla markkinoilla. Pykälät koskevat tilanteita, joissa kunta itse tuottaa palvelua kilpailluilla markkinoilla. Koskiosuuksien omistaminen ei ole tulkittavissa kilpailluilla markkinoilla toimimiseksi. Kunnan ei myöskään ole tarkoitus itse järjestää alueella palveluita, vaan omistus mahdollistaa kunnan alueen elinkeinotoiminnan ja kuntalaisten virkistystoiminnan kehittämisen pitkäjänteisesti. Kuntalain pykälät 130-132 puolestaan käsittelevät Kunnan omistaman kiinteistön luovutuksen tai vuokrasopimuksen markkinaehtoisuuden määrittelyä, määräaikaisen palveluvelvoitteen asettamista ja kilpailulain soveltamista. Mikään näistä ei kunnan näkemyksen mukaan sovellu koskialueen ostopäätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelyyn eikä edes alkuperäiseen ostopäätökseen.

Selvyyden vuoksi kunta toteaa, että kunnanhallitus on ollut toimivaltainen käsittelemään kunnanhallituksen päätöksestä 17.11.2025 § 280 tehdyn oikaisuvaatimuksen. Päätös § 324 koski oikaisuvaatimuksen ratkaisemista, eikä siinä ylitetty kunnanhallituksen toimivaltaa tai menetelty vastoin hallintosääntöä

tai kuntalakia. Asia käsiteltiin hyvän hallintotavan mukaisesti viipymättä ja kokouskäytännöissä noudatettiin hallintolain ja kunnan hallintosäännön vaatimuksia.

Valittaja on esittänyt näkemyksiä kunnan taloudenpidosta sekä viitannut niiden yhteydessä muihin hankkeisiin, kuten Hirviareena. Hirviareena on paikallinen urheiluhalli, jonka osalta alkuperäinen päätös syntyi valtuustossa vuonna 2019 tiukan äänestyksen jälkeen, ja josta äänestyksen hävinnyt osapuoli on sen jälkeen tehnyt runsaasti erilaisia valituksia ja kanteluita, joista tähän mennessä saadut ratkaisut ovat kaikki olleet valituksen tai kantelun hylkääviä. Kunta toteaa edelleen samoin kuin oikaisuvaatimukseen antamassaan vastauksessa, että valittajan väitteet ovat yleisluontoisia eivätkä liity alkuperäiseen päätökseen 17.11.2025 § 280, saati kohdistu suoraan kunnanhallituksen päätökseen oikaisuvaatimuksen käsittelystä § 324. Lisäksi ne koskevat alkuperäisen päätöksen tarkoituksenmukaisuutta ja kunnan taloudellista harkintaa, jotka eivät kuulu hallinto-oikeuden tutkittavaksi oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskevan kunnallisvalituksen käsittelyssä.

Vaatus oikoudenkäyntikulujen korvaamisesta

Valittaja on vaatinut kuntaa velvoitettavaksi korvaamaan hänen oikoudenkäyntikulunsa. Kunta katsoo, ettei asiassa ole perusteita oikoudenkäyntikulujen korvaamiselle.

Yhteenveto

Laukaan kunta toteaa, että kunnanhallituksen 15.12.2025 tekemä päätös § 324 on syntynyt oikeassa järjestyksessä, toimivaltaisen viranomaisen toimesta ja voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Valituksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden nojalla päätös tulisi kumota tai asia palauttaa uudelleen käsiteltäväksi.

Laukaan kunta vaatii, että Arto Åkermanin tekemä kunnallisvalitus hylätään kokonaisuudessaan.

Laukaassa 16.2.2026

Laukaan kunnanhallitus